

מונחים באוריינות מדיה

יחיד של מדיה. הטלוויזיה היא מדיום של תקשורת המונים. הטלוויזיה, הרדיו והעיתון הם אמצעי מדיה.	מדיום (יחיד) - Medium
מסרים אשר נוצרו על ידי מיעוט למען רבים ומשודרים או מודפסים בו זמנית לקהלי יעד נרחבים.	מסרי המדיה - Media Messages
ארגונים המייצרים מדיה (טקסטים במדיה השונים): תחנות רדיו, מערכות עיתונים, רשתות שידור, סוכנויות פרסום ...	סוכני מדיה - Media Agencies
הדרך בה האנשים צורכים את המדיה. צריכת המדיה שונה מאדם לאדם, מקבוצה לקבוצה ואף אצל אותו אדם בתקופות שונות של חייו.	צריכת המדיה - Media Use
סוכני המדיה מגדירים וממיינים את קהלי היעד על מנת למכור להם ולהשפיע עליהם. קהלי היעד מוגדרים וממוינים על בסיס דמוגרפי (מקום מגורים), הרגלי צפייה ו/או שימוש במדיה, מיקוד או על ידי סקרי דעת קהל.	קהלי יעד - Media Targets
האנשים האחראים על העברת המידע לקהל הרחב. הם אלה הקובעים מה יתפרסם במדיה ומה לא. לדוגמה: עורכי העיתונים, מו"לים, מפיקי תוכניות בטלוויזיה, בעלי תחנות שידור אזוריות וכו'...	שומרי סף - Gatekeepers
תכנון ושידור של מסרי מדיה עבור קהל יעד מצומצם ומאוד ספציפי.	שידור צומצם - Narrowcasting
תכנון ושידור של מסרי מדיה עבור קהל יעד רחב. בסוג זה של שידור הטכנולוגיה המתאימה היא בעיקר אלקטרונית.	שידור רחב - Broadcasting
כוללות את הסימנים המוסכמים, הסמלים, המבנים הנרטיביים והסוגות (הז'אנרים) המאפשרים לנמען לפענח את מסרי הטקסטים. לכל שפה מרכיבים ייחודיים משלה.	שפות המדיה - Media Languages

תבניות מדיה - Genre

תבניות הכוללות טקסטים בעלי מסרים ייחודיים ומוגדרים: בידור, פרסום, עדכון ויידוע חדשותי. לכל תבנית סימנים מוסכמים מוגדרים, אך לעיתים לטקסטים מסוימים, סימנים מוסכמים השייכים לכמה תבניות בו זמנית.

תגובה – Feedback

מרכיב של תהליך התקשורת (בעיקר הבין-אישית) המאפשר לנמען לשאול שאלות, לחזור על המידע, להביע אי הסכמה ו/או להגיב עליו.

תיאורית ה"פגיעה" –

Bullet Theory

תיאוריה שהייתה לפני שני עשורים נחשבת כמובנת מאליה והיום הוכחה כמופרזת ובלתי נכונה. לפיה הנמענים מקבלים באופן סביל את מסרי המדיה, בזמן שהמדיה מסוגלים להשפיע ולשנותם באופן ישיר ומיידי.

תקשורת בין-אישית –

Face to Face Communication

סוג של תקשורת שבו המוען והנמען נמצאים בקשר ישיר. הנמען יכול לא להסכים, לשאול שאלות או לחזור על המידע שהוא קיבל, על מנת להבינו יותר טוב. המוען והנמען יכולים לנהל דו-שיח אודות המסר. יש אפשרות להגיב.

תקשורת המונים – Mass Media

כל סוג של תקשורת שנוצרת על ידי מיעוט לשם צריכתו על ידי רבים. הם הערוצים, אשר דרכם מועברים מסרים. לעיתים בזמן העברתם, המסרים מתעוותים. כאשר הנמענים מקבלים את מסרי המדיה, אין להם בדרך כלל היכולת להגיב מיידי.

פורסם על ידי: KQED: Public Broadcasting for Northern California (14.12.00)

Glossary of Media Terms

כתובת האתר של KQED : www.kqed.org/ednet/media_education/media_literacy/glossary.html

תרגום ועריכה: צוות המנחות לתקשורת בחינוך היסודי (תשס"א)

